



Bruxelles, 13. ožujka 2019.
REV2 – zamjenjuje Obavijest REV1
objavljenu 28. ožujka 2018.

OBAVIJEST SUDIONICIMA

POVLAČENJE UJEDINJENE KRALJEVINE I PRAVILA EU-A O EUROPSKIM RADNIČKIM VIJEĆIMA

Ujedinjena Kraljevina dostavila je 29. ožujka 2017. obavijest o namjeri povlačenja iz Unije na temelju članka 50. Ugovora o Europskoj uniji. To znači da će Ujedinjena Kraljevina od 30. ožujka 2019. u 00:00 prema srednjoeuropskom vremenu („datum povlačenja”)¹ postati „treća zemlja”².

Priprema za povlačenje nije samo pitanje EU-a i nacionalnih tijela, nego i privatnih subjekata.

S obzirom na neizvjesnost oko ratifikacije sporazuma o povlačenju, sve zainteresirane strane, a posebno gospodarski subjekti, podsjećaju se na pravne posljedice koje treba uzeti u obzir kad Ujedinjena Kraljevina postane treća zemlja.

Podložno prijelaznom razdoblju predviđenom u Sporazumu o povlačenju³, od datuma povlačenja pravila EU-a u području obavješćivanja i savjetovanja radnika na transnacionalnoj razini, prije svega Direktiva 2009/38/EZ o Europskom radničkom vijeću⁴, prestat će se primjenjivati na Ujedinjenu Kraljevinu. Najvažnije posljedice toga su sljedeće⁵:

¹ Osim toga, u skladu s člankom 50. stavkom 3. Ugovora o Europskoj uniji Europsko vijeće u dogovoru s Ujedinjenom Kraljevinom može jednoglasno odlučiti da se Ugovori prestaju primjenjivati od kasnijeg datuma.

² Treća zemlja je zemlja koja nije država članica EU-a.

³ Usp. Dio četvrti Sporazum o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju (SL C 66 I, 19.2.2019., str.1.).

⁴ Direktiva 2009/38/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 6. svibnja 2009. o osnivanju Europskog radničkog vijeća ili uvođenju postupka koji obuhvaća poduzeća i skupine poduzeća na razini Zajednice radi obavješćivanja i savjetovanja radnika (SL L 122, 16.5.2009., str. 28.).

⁵ Ova obavijest ne odnosi se na pitanja europskog prava trgovačkih društava ni na posljedice povlačenja Ujedinjene Kraljevine s obzirom na pravne oblike europskih trgovačkih društava. Za ta pitanja upućuje se na *Obavijest za sudionike – Povlačenje Ujedinjene Kraljevine i pravila EU-a o pravu trgovačkih društava* (https://ec.europa.eu/info/brexit/brexit-preparedness_en).

1. PRAG ZA PRIMJENU DIREKTIVE 2009/38/EC

U Direktivi 2009/38/EZ utvrđuju se uvjeti za osnivanje Europskog radničkog vijeća te njihovo funkcioniranje i moguće raspuštanje. Konkretno, u članku 2. Direktive 2009/38/EZ definira se „poduzeće koje posluje na razini Zajednice” kao „svako poduzeće s najmanje 1 000 radnika u državama članicama i najmanje 150 radnika u svakoj od najmanje dvije države članice”. „Skupina poduzeća koja posluje na razini Zajednice” označava skupinu poduzeća sa sljedećim značajkama:

- najmanje 1 000 radnika u državama članicama,
- najmanje dva poduzeća iz skupine u različitim državama članicama,

i

- najmanje jedno poduzeće iz skupine 150 radnika u jednoj državi članici i najmanje jedno poduzeće iz skupine s najmanje 150 radnika u drugoj državi članici.

Za potrebe utvrđivanja postoji li poduzeće koje posluje na razini Zajednice ili skupina poduzeća koja posluje na razini Zajednice na koje se primjenjuje Direktiva 2009/38/EZ, nakon datuma povlačenja, Ujedinjena Kraljevina više se neće smatrati državom članicom, a zaposlenici u Ujedinjenoj Kraljevini više se neće smatrati zaposlenicima u državama članicama.

Posljedično, ako zbog povlačenja Ujedinjene Kraljevine nisu dosegnuti relevantni pragovi, Europsko radničko vijeće, čak i ako je već osnovano, neće podlijegati pravima i obvezama koji proizlaze iz primjene Direktive 2009/38/EZ. Takvo radničko vijeće može nastaviti djelovati na temelju relevantnog nacionalnog prava, ali ne kao Europsko radničko vijeće u smislu Direktive 2009/38/EZ.

Budući da se Direktivom 2009/38/EZ omogućuje sudjelovanje predstavnika trećih zemalja u radu Europskog radničkog vijeća⁶, predstavnici Ujedinjene Kraljevine moći će sudjelovati u radu Europskog radničkog vijeća ako se tako utvrdi odgovarajućim sporazumom iz članka 6. Direktive 2009/38/EZ.

Povlačenje Ujedinjene Kraljevine moglo bi utjecati i na dužnost središnje uprave da pokrene pregovore za uspostavljanje Europskog radničkog vijeća ili postupaka za obavješćivanje i savjetovanje radnika, za što se pretpostavlja pisani zahtjev najmanje 100 radnika ili njihovih predstavnika, u najmanje dva poduzeća ili podružnice u najmanje dvije različite države članice (članak 5. stavak 1. Direktive 2009/38/EZ).

⁶ Vidi članak 1. stavak 6. u vezi s člankom 6. stavkom 2. točkom 1. Direktive 2009/38/EZ.

2. ZAHTJEVI U VEZI MJESTA SREDIŠNJE UPRAVE/PREDSTAVNIKA SREDIŠNJE UPRAVE

U skladu s člankom 4. stavcima 1. i 2. Direktive 2009/38/EZ, središnja uprava ili predstavnik središnje uprave moraju se nalaziti u EU-u. Stoga će se, od datuma povlačenja, funkcija središnje uprave onih Europskih radničkih vijeća koja i dalje dosežu pragove iz članka 2. Direktive 2009/38/EZ i čija se središnja uprava ili njezin predstavnik nalazi u Ujedinjenoj Kraljevini premjestiti u jednu od država članica. Za ta će Europska radnička vijeća, osim ako imenuju novog predstavnika u jednoj od država članica, tu funkciju preuzeti podružnica ili poduzeće iz skupine koje zapošljava najveći broj radnika u jednoj državi članici i time postati „određena središnja uprava” u skladu s člankom 4. stavkom 3. Direktive 2009/38/EZ. Ta se odgovornost prenosi automatski i trenutačno od datuma povlačenja.

3. PRAVO KOJE SE PRIMJENJUJE NA SPORAZUME IZ ČLANKA 6. DIREKTIVE 2009/38/EZ

Pravo koje se primjenjuje na sporazume iz članka 6. Direktive 2009/38/EZ nacionalno je pravo države članice EU-a u kojoj se nalazi središnja uprava, „određena središnja uprava” ili predstavnik središnje uprave.

Ako se na postojeće Europsko radničko vijeće primjenjuje pravo Ujedinjene Kraljevine, od datuma povlačenja automatski i trenutačno primjenjivat će se pravo preostale države članice kako bi se osiguralo da radnici mogu ostvarivati svoja prava u Uniji na temelju Direktive 2009/38/EZ.

Premda s pravne strane nije nužno izmijeniti sporazume u kojima se upućuje na zakonodavstvo Ujedinjene Kraljevine kako bi se održala usklađenost s Direktivom 2009/38/EZ, svakako se radi jasnoće i pravne sigurnosti preporučuje te sporazume izmijeniti i izričito odrediti pravo jedne od država članica (vidjeti u nastavku, odjeljak 5. ove obavijesti).

4. OSTALI ASPEKTI

Povlačenje Ujedinjene Kraljevine moglo bi biti odlučujuće i za:

- zakonodavstvo koje se primjenjuje kako bi se utvrdilo je li poduzeće „vladajuće poduzeće” (članak 3. stavak 6. Direktive 2009/38/EZ),
- članove posebnog pregovaračkog tijela koje treba birati ili imenovati proporcionalno broju radnika zaposlenih u pojedinoj državi članici u poduzeću koje posluje na razini Zajednice ili skupini poduzeća koja posluju na razini Zajednice, dodjeljivanjem u pogledu svake države članice jednog mjesta u odnosu na radnike zaposlene u toj državi članici u iznosu od 10 % ili njegovim podijeljenim brojem, broja radnika zaposlenih u svim državama članicama zajedno (članak 5. stavak 2. točka (b) Direktive 2009/38/EZ).

5. SPORAZUMI U SKLADU S ČLANKOM 6. DIREKTIVE 2009/38/EZ

U skladu s člankom 6. Direktive 2009/38/EZ, osnivanje i funkcioniranje Europskog radničkog vijeća temelji se na sporazumu o kojem se pregovara na razini poduzeća sa socijalnim partnerima. U tim sporazumima trebale bi se uzeti u obzir prethodno navedene posljedice.

Člankom 13. Direktive 2009/38/EZ predviđen je postupak izmjene sporazuma. Povlačenje Ujedinjene Kraljevine može dovesti do znatne promjene strukture „poduzeća na razini Zajednice ” ili „skupine poduzeća koja posluju na razini Zajednice” u smislu te odredbe.

Na internetskim stranicama Komisije o radnom pravu (<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=157>) dostupne su opće informacije o obavješćivanju i savjetovanju radnika na transnacionalnoj razini. Te će se stranice prema potrebi dodatno ažurirati.

Europska komisija

Glavna uprava za zapošljavanje, socijalna pitanja i uključivanje